

**การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนบ้านเคื้อ หมู่ 8 ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา**

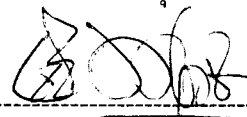
นางสาวเมธญา จีรังโคกกรวด

**สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2545**

หน้าอนุมัติ

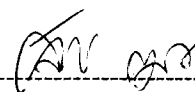
อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธารา เล็กอุทัย)

กรรมการสอบ

(อาจารย์สนั่น ตั้งสถิตย์)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ

(-----)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

นางสาวเมธญา จีรังโคกกววด : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
 กองทุนเงินล้านบ้านเคื้อ ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธรา เล็กอุทัย, 128 หน้า

ความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมืองคือ การไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อนำมาพัฒนาอาชีพสร้างรายได้ ลดรายจ่ายตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนรัฐบาลจึงมีเจตนาที่แก้ไขปัญหาความยากจน โดยได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านสำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านจึงเกิดการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านโดยประเมินกองทุนหมู่บ้านเคื้อ ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งบ้านเคื้อมีประชากรทั้งหมด 952 คน แบ่งเป็นชาย 402 คน หญิง 550 คน กองทุนบ้านเคื้อก่อตั้งเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2544 มีสมาชิกทั้งหมด 132 ราย ปัจจุบันปล่อยกู้ไปแล้ว 78ราย คิดเป็นร้อยละ 59.09 ของจำนวนผู้กู้ เป็นจำนวนเงิน 964,209 บาท ปัจจุบันเงินคงเหลือ 35,791 บาท โดยแบ่งอาชีพการกู้ ด้านการเกษตร 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 44 ของจำนวนผู้กู้ ค้าขาย 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 13 การบริการ 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.09 โครงการนี้ใช้วิธีการดำเนินการแบบซีพีพีโมเดล (CIPP MODEL) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการคือ บร.1 – บร.12 วิธีการเก็บข้อมูลคือการสังเกตการสัมภาษณ์ ศึกษาข้อมูลในลักษณะเอกสารตำรา ประชากรกลุ่มเป้าหมายคือชาวบ้านเคื้อ ทำการเก็บข้อมูลจากชาวบ้าน ทั้งเพศชายและเพศหญิงทั้งที่เป็นสมาชิกกองทุนและไม่เป็นสมาชิกกองทุนพบว่าการเกิดกองทุน มีการเลือกคณะกรรมการอย่างถูกต้องจนจัดตั้งกองทุนสำเร็จ การบริหารคณะกรรมการช่วยกันร่างระเบียบกองทุน รับสมัครสมาชิก คัดเลือกผู้กู้โดยเป็นกลางเห็นความสำคัญลำดับเลขที่เป็นสำคัญมี การเรียนรู้พึ่งการพาตนเองโดยการไปดูงานตามสถานที่ต่างๆ ที่เข้มแข็งเพื่อกลับมาพัฒนากองทุน การมีศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคมพบว่ามีการจัดประชุมบ่อยขึ้นเพื่อทำกิจกรรมร่วมกันแลกเปลี่ยนทัศนะซึ่งกันและกันของสมาชิกด้วยกันเอง ซึ่งทำให้เกิดความสามัคคีและเกิดความสงบสุขในชุมชนต่อไป

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
 ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนักศึกษา เมธญา จีรังโคกกววด
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ธรา เล็กอุทัย
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ...

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บุคคล และกลุ่มต่าง ๆ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ อย่างดียิ่ง ทั้งในด้านวิชาการ และด้านการดำเนินงานวิจัย อาทิเช่น

- องค์การบริหารตำบลโคกกรวด
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธารา เล็กอุทัย อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
- อาจารย์ ควงฤดี พ่วงแสง อาจารย์นิเทศ
- คุณทรงวุฒิ ประสงค์ทรัพย์ ประธานองค์การบริหารตำบลโคกกรวด
- คุณขวัญตา ทองพันธ์ พัฒนาการตำบลโคกกรวด
- ผู้ใหญ่ชม เชือกโคกกรวด อดีตผู้ใหญ่บ้านเดิม
- ผู้ใหญ่สม พงษ์ใหม่ ผู้ใหญ่บ้านเดิม
- คุณจรีรัตน์ ชันดีศิลาชัย อดีตผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเดิม

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดูอบรมและส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

เมธญา จีรังโคกกรวด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หน้าอำนวยการ.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
กิตติประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์.....	1
กรอบแนวคิดทฤษฎี.....	2
วิธีการดำเนินการ.....	3
ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมิน.....	3
บทที่ 2 ปรัชญาวัฒนธรรม.....	4
นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ.....	4
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544.....	5
แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ.....	5
ระเบียบกองทุนบ้านเคื้อ.....	6
การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนบ้านเคื้อ.....	7
หลักการประเมิน โครงการแบบซัพพอร์ตโมเดล.....	7
การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพของกองทุนบ้านเคื้อ.....	8
บทที่ 3 วิธีการดำเนิน.....	9
รูปแบบการประเมิน.....	9
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน โครงการ.....	9
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	10

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	11
ตัวชี้วัดหน่วยระบบการบริหารกองทุน.....	11
ตัวชี้วัดหน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้.....	11
บทที่ 4 ผลการประเมินบริบทชุมชน.....	13
ความยากจนของประเทศ.....	13
นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลาง.....	13
ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ.....	14
โครงสร้างอุตสาหกรรมไทย.....	15
สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน.....	16
ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านเคื้อ.....	16
การขยายตัวของประชากร.....	16
ประชากรวัย.....	17
ทำเลที่ตั้ง.....	17
อาณาเขตติดต่อ.....	17
แหล่งน้ำที่สำคัญของชุมชน.....	17
ระบบสาธารณสุขปโคท.....	18
ระบบสังคมวัฒนธรรม.....	18
วัดและประเพณี.....	18
ผลการประเมินหน่วยระบบการจัดการบริหาร.....	19
ผลการประเมินหน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้.....	21
ผลการประเมินเทคนิคและตัวแปรที่จะศึกษา.....	22

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปอภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	24
สรุปผลของการประเมินโครงการ.....	24
ข้อเสนอแนะ.....	26
บรรณานุกรม.....	27
ภาคผนวก ก เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	28
ภาคผนวก ข แบบรายงานบริบทชุมชน.....	101

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง คือ การไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อนำมาพัฒนาอาชีพสร้างรายได้ ลดรายจ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนรัฐบาลจึงมีเจตนาที่แก้ไขปัญหาความยากจนโดยได้กำหนด นโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจอีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

ฉะนั้นรัฐบาลซึ่งมี พ.ต.ต.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีจึงมีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขปัญหาความยากจนโดยได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จากความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้จัดตั้งกองทุนแล้วเสร็จ จะได้รับการอนุมัติให้ตั้งกองทุนรับการจัดสรร โอนเงินเข้ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเองแล้ว หรือชุมชนที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติก็ตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนากองทุนไปสู่ความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การประเมินโครงการ

1. เพื่อทราบว่ากระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบรรลุเป้าหมายเพียงใด
 - 1.1 ท้องถิ่นมีกองทุนหมุนเวียน เพื่อพัฒนาอาชีพสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับสมาชิก
 - 1.2 ท้องถิ่นมีกระบวนการพึ่งพาตนเองโดยการเรียนรู้และคิดริเริ่ม เพื่อแก้ปัญหาดตนเอง มีการสร้างศักยภาพของตนเองและมีการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง
 - 1.3 ประชาชนในหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม
2. เพื่อทราบว่าถึงปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมาย
3. เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กร เพื่อการเรียนรู้ซึ่งมีความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในชุมชนและท้องถิ่นระดับหมู่บ้านตำบลประเทศ

4. เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย และเพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัดทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กำหนด

กรอบความคิดทฤษฎี

แนวคิดรูปแบบการประเมินของสกริฟเวน การประเมินเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันกับรวบรวมข้อมูลการตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและการกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์ในการประเมิน

แนวคิดรูปแบบการประเมินของอัลคิต การประเมินคือ กระบวนการคัดเลือกการประมวลผลข้อมูลและการจัดระบบสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอข้อมูลต่อผู้มีอำนาจการตัดสินใจหรือใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการเลือกการดำเนินโครงการ

แนวคิดรูปแบบการประเมินของสต๊อฟเฟิลบีม การประเมินเป็นกระบวนการของการระบุหรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการรวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ

ตัวแบบความคิดเชิงระบบสำหรับการเก็บข้อมูลใช้ชื่อว่า “ซีพีพีโมเดล” (CIPP MODE)

C ย่อมาจาก Context คือ บริบทของหน่วยระบบ

I ย่อมาจาก Input คือ ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ

P ย่อมาจาก Process คือ กระบวนการของหน่วยระบบ

P ย่อมาจาก Product คือ ผลผลิตของหน่วยระบบ

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาให้เข้าใจนโยบาย วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในชุมชนท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานอยู่
3. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยข้อมูลจาก บร. 1 – บร. 12 และทำการเก็บข้อมูลบางส่วนเพิ่มเติม
4. วิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่จะต้องเขียนออกมาในรูปสารนิพนธ์จนสมบูรณ์

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

1. ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและกระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคและสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน
3. ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของการบริหารพัฒนาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและแนวทางวัดความสำเร็จในโครงการพัฒนาต่างๆ ระดับหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. ได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาที่มีระเบียบวิธีที่เป็นวิทยาศาสตร์อันจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ อย่างเป็นระบบได้

บทที่ 2

ปฏิสน์วรรณกรรม

นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

นโยบาย

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นนโยบายของรัฐบาลซึ่งมี พ.ต.ต.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

หลักการ

1. ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
2. ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุน ที่เน้นความพร้อมของบุคคลทั้งในด้านความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน
3. ความพร้อมของระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนโดยสมาชิก
4. ความพร้อมของการบริหารจัดการที่สอดคล้องและเกื้อกูลกันระหว่างกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองกับกองทุนอื่นๆ ที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้นในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

วัตถุประสงค์

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพื่อรายได้การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนและสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน
2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้ การสร้างและการพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

4. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้าน หอชุมชนเมือง

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดการและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอีกทั้ง เพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผู้การพึงพาตนเองอย่างยั่งยืนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แสดงต่อรัฐสภาอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11(8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ (รายละเอียดเพิ่มเติมศึกษาได้จากภาคผนวก)

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

จัดเวทีชาวบ้านเพื่อเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วยกรรมการทั้งชายและหญิงในสัดส่วนเท่าเทียมกัน ทั้งนี้หมายถึงมีจำนวนเท่ากันหรือใกล้เคียงกันขึ้นอยู่กับเวทีชาวบ้านที่เกี่ยวกับจำนวน และวิธีการเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติดังนี้

1. องค์ประชุมของเวทีชาวบ้าน คือ จำนวนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
2. ร่วมกันกำหนดวิธีการและดำเนินการเลือกกันเอง
3. เลือกคณะกรรมการกองทุน ในช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด
4. เลือกคนดีมีความรู้ ประสบการณ์อีกทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

ระเบียบกองทุนหมู่บ้านเคือ

1. ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบกองทุนหมู่บ้านเคือ
2. ที่ตั้งของกองทุน บ้านเลขที่ 14 หมู่ 8 บ้านเคือ ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โทร. 044-291135
3. ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป
4. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน
 - 4.1 เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
 - 4.2 เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์
 - 4.3 เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก
 - 4.4 เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี ซื่อสัตย์ไม่เห็นแก่ตัว
5. แหล่งที่มาของกองทุน
 - 5.1 เงิน 1 ล้านบาท
 - 5.2 ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
 - 5.3 ค่าหุ้น
 - 5.4 เงินฝากสัจจะ
6. คุณสมบัติของสมาชิก
 - 6.1 เป็นผู้ที่พักหรืออาศัยอยู่ในหมู่บ้านเคือชุมชน เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการจัดตั้งกองทุน
 - 6.2 เป็นผู้มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ความเข้าใจเห็นชอบด้วยหลักการของกองทุนและสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุน
 - 6.3 เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
 - 6.4 เป็นผู้ทีคณะกรรมการกองทุน ได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก
 - 6.5 อดทน เสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ
 - 6.6 มีเงินฝากสัจจะ และถือหุ้นอย่างน้อย 1 หุ้น แต่ต้องไม่เกิน 1 ใน 5 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน
7. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก
 - 7.1 ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุน ได้มีคณะกรรมการกองทุน

- 7.2 ผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 6 สามารถยื่นความจำนงหรือสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนได้ปีละ 1 ครั้ง โดยสามารถสมัครเป็นสมาชิกได้ทั้งลักษณะปัจเจกบุคคลและกลุ่มหรือองค์กรชุมชนแล้วแต่ความสมัครใจของสมาชิก
- 7.3 คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกโดยชอบธรรมและจะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้านับจากได้รับแจ้งเข้าเป็นสมาชิก
8. สมาชิกขาดหรือพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิกตามเหตุต่างๆ ดังนี้
- 8.1 ตาย
 - 8.2 ย้ายที่อยู่อาศัย
 - 8.3 ลาออก และได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน
 - 8.4 วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
 - 8.5 จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุนหรือแสดงตนเป็นปรปักษ์หรือไม่ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าด้วยประการใด
 - 8.6 จงใจปิดบังความจริงอันควรแจ้งให้ทราบในใบสมัครสมาชิก
 - 8.7 นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้

การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเด็ก

การอนุมัติเงินกู้สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงินจะต้องจัดทำโครงการ เพื่อขอกู้เงินจากคณะกรรมการกองทุนโดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน ลักษณะโครงการเป็นโครงการที่ต้องสามารถดำเนินได้จริง มีความเป็นไปได้ทางการตลาด และสามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุน วงเงินกู้ให้แก่สมาชิกรายหนึ่งในวงเงินไม่เกิน 20,000 บาท ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้อย่างใดเกินกว่า 20,000 บาท คณะกรรมการกองทุนจะเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด โดยมีสมาชิกมาประชุมเกินกึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้อย่างหนึ่งต้องไม่เกิน 50,000 บาท

หลักการประเมินโครงการแบบชีพพีโมเดล

สต๊อฟเฟิลบีม ได้กำหนดประเด็นที่ประเมินออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการประเด็นปัญหาและความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนของการดำเนินโครงการ
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน
4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการขยาย เลิก ขยายหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการ

การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เมื่อรัฐบาลเห็นว่าการจัดสรรเงิน 1 ล้านบาท ลงหมู่บ้านทั่วประเทศนั้น ควรเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จึงจัดทำโครงการอบรมบัณฑิตในหลักสูตรการบริหารจัดการโครงการและกำหนดให้นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นกิจกรรมหลักของการศึกษาและปฏิบัติการจริงในพื้นที่โครงการนี้ได้ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้แก่ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับล่างอีกทางหนึ่งตามที่รัฐบาลคาดหวังไว้ โครงการได้เริ่มขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 ทำให้สถาบันการศึกษาต้องปรับตัวขนาดใหญ่ แม้การเรียนการสอนผิดแผกแตกต่างในเนื้อหา และวิธีการสอน ซึ่งขึ้นกับประสบการณ์ของผู้สอน แต่โครงการได้บังคับทางอ้อมให้สถาบันการศึกษาสร้างกลไกในการเรียนจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกันระหว่างกลุ่มผู้สอนแต่ละรายวิชา กลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษานิพนธ์ และกลุ่มอาจารย์นิเทศในพื้นที่ทำงานของบัณฑิตกองทุน ทั้งนี้เพื่อให้ได้จำนวนและคุณภาพของงานวิจัย ประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้าน

บัณฑิตเข้าไปมีส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการ ด้านเอกสารช่วยเหลือในการทำสัญญาการกู้เงิน ช่วยเหลือในการแนะนำชาวบ้านให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกองทุนหมู่บ้าน และวิธีการดำเนินงานของกู้เงินกองทุน และร่วมจัดเวที ประชาคมหมู่บ้าน ช่วยเหลือคณะกรรมการกองทุนในบริหารงานกองทุน

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ

รูปแบบการประเมิน

รูปแบบที่เลือกใช้ในการประเมินคือ ซิปป์โมเดล (CIPP MODEL.) ซึ่งประกอบด้วยการประเมิน

4 รูปแบบดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม(Context Evaluation)เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของชุมชนท้องถิ่น
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า(Input Evaluation)เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าทั้งปวงกระบวนการบริหารจัดการกองทุนและกระบวนการของผู้กู้
3. การประเมินกระบวนการ(Process Evaluation)เป็นการประเมินกระบวนการของทั้งสองกระบวนการ
4. การประเมินผลผลิต(Product Evaluation)เป็นการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการกองทุน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

โดยทำการเก็บจากชาวบ้านคือ ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และทำการสอบถามจากผู้นำหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านคือ เป็นกลุ่มเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลนำเสนอออกมาเป็นรูปแบบ บร.1 – บร.12

แบบรายงาน บร.1. (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน)

แบบรายงาน บร.2. (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน)

แบบรายงาน บร.3 (แบบรายงานความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคดีที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบรายงาน บร.4 (แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน)

แบบรายงาน บร.5 (แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เมือง

แบบรายงาน บร.6 (แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)

เมือง)

แบบรายงาน บร .7(แบบรายงานผลการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

ในทัศนะของประชาชน)

แบบรายงาน บร. 8 (โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์)

แบบรายงาน บร. 9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์)

แบบรายงาน บร.10 (แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน)

แบบรายงาน บร.11 (แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี)

แบบรายงาน บร. 12 (การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำสารนิพนธ์จะมุ่งให้ได้เนื้อหาสาระและหลักวิชาการที่รวบรวมมาได้ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีดังนี้

1. ทำการเก็บข้อมูลรวบรวมขึ้นเป็นครั้งแรก มิได้คัดลอกหรือหยิบยืมจากที่มีบุคคลอื่นได้จัดรวบรวมไว้ก่อน จะจัดรวบรวมได้โดย

1.1 วิธีการสำรวจสอบถาม จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและเหตุผลได้ทั้งข้อมูลในอดีตและข้อมูลในอนาคตได้ โดยกลุ่มตัวอย่าง ตอบโดยการทำเครื่องหมายเพื่อแสดงว่าใช่ ไม่ใช่ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย มี ไม่มี ลงในแบบสอบถาม และการใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิดโดยให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ถามได้อย่างอิสระ

1.2 วิธีการสังเกต เพื่อเป็นเครื่องมือที่จะต้องใช้นุ้บุคคลทำหน้าที่ในการวัด โดยใช้หูและตาเป็นเครื่องมือในการติดตาม ซึ่งให้ข้อมูลที่เป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงได้ชัดเจน และให้ข้อมูลปัจจุบันได้ดี แต่ไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเหตุผลพฤติกรรมที่ไม่ปรากฏได้ในขณะนั้น

2. ข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของเอกสารต่าง ๆ ที่บุคคลอื่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ ได้ทำการเก็บรวบรวมไว้แล้ว เช่น รายงานบทวิเคราะห์ หรือตำราวิชาการ เอกสารโครงการเอกสารระเบียบกองทุน

ทั้ง 2 ข้อดังกล่าวเก็บข้อมูลที่เก็บรวบรวมจาก

ข้อเท็จจริง คือ รายละเอียด ที่เกิดขึ้นจริง

ความคิดเห็นความรู้สึก ทศนคติ ข้อมูลเหล่านี้ไม่ต้องยืนยันหรือพิสูจน์ว่า ถูก – ผิด เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อแสดงถึงอารมณ์การตอบสนองต่าง ๆ ของกลุ่มบุคคลที่เลือกเป็นตัวอย่างในการประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรเป้าหมายคือชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยว ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ในช่วงเดือน ธันวาคม 2544 ถึง กันยายน 2545 ซึ่งจะทำการเก็บข้อมูลจากชาวบ้านทั้งเพศชายและเพศหญิงที่เป็นสมาชิกกองทุน และไม่เป็นสมาชิกกองทุน และตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

ตัวชี้วัดประเมินโครงการหน่วยระบบการบริหารจัดการ

ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าคือ

- นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
- เงิน 1 ล้านบาท
- คณะกรรมการหมู่บ้าน
- ผู้สมัครขอกู้

ตัวชี้วัดกระบวนการคือ

- การคัดเลือกผู้กู้
- การทำบัญชี

ตัวชี้วัดผลผลิตคือ

- จำนวนผู้ได้กู้
- ยอดเงินให้กู้

ตัวชี้วัดหน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้กู้

ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าคือ

- เงินที่กู้ได้
- สถานที่และวัตถุดิบ
- เทคนิคและวิธีทำงาน

ตัวชี้วัดกระบวนการคือ

- การหาวัตถุดิบ
- การหาตลาด
- การดำเนินงานกิจการ

ตัวชี้วัดผลผลิตคือ

- รายได้ที่เป็นตัวเงิน
- ผลผลิตของผู้กู้
- ผู้กู้ขยายกิจการ

- ผู้กู้มีการพึ่งพาตนเอง

สรุปแล้วตัวชี้วัดประเมินโครงการ โดยภาพรวมของระบบการบริหารจัดการและระบบการดำเนินงานของผู้กู้จะต้องเชื่อมโยงกันเพื่อเป็นพื้นฐานของกองทุนหมู่บ้านให้ดำเนินการบริหารการจัดการให้สำเร็จลุล่วงต่อไปในอนาคต

บทที่ 4

ผลการประเมินบริบทชุมชน

ความยากจนของประเทศ

ความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง คือการไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน นำโดยรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขปัญหาคความยากจน โดยได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท ตามนโยบายรัฐบาล ได้ส่งตรงมายังหมู่บ้านต่างๆ ตามเป้าหมาย คือจำนวน 70,000-80,000 หมู่บ้านทั่วประเทศ สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการการเงินกองทุนของตน เพื่อสร้างศักยภาพในการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ประกอบกับกองทุนหมู่บ้านสามารถเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้สมาชิกไปปลดหนี้ในระบบได้จำนวนมาก แม้จะไม่ก่อให้เกิดการสร้างงานหรือการพัฒนาอาชีพ แต่กองทุนหมู่บ้านได้ช่วยลดภาระดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงินนอกระบบ อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs)

การดำเนินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงควรให้ความสนใจต่อการดำเนินการเป็นอย่างยิ่ง และผู้ประกอบการควรให้ความสนใจต่อนโยบายของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ต่อรัฐสภา แสดงเจตนารมณ์ ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งมั่นจะสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ เพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทยนั้น มีหลาย ๆ ประเด็น และในหลาย ๆ ประเด็นมีนโยบายที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยตรง อย่างเช่น นโยบายการสร้างรายได้ นโยบายด้านพาณิชย์และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

1. นโยบายการสร้างรายได้ ได้พูดถึงการแก้ปัญหาหนี้สินของประเทศด้วยการสร้างรายได้ โดยการสร้างรายได้ทุกระดับ โดยส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามศักยภาพของชุมชน ส่งเสริมการรวมตัวเพื่อดำเนินเศรษฐกิจระดับชุมชน เร่งพัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม สู่ตลาด

ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสร้างเสริมรายได้ให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบ และฐานการผลิตของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีแนวนโยบายครอบคลุม 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านการเกษตร ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร โดยการปรับโครงสร้างด้านสินเชื่อ การส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน ส่งเสริมให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินโดยพัฒนาการตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐาน

1.2 ด้านอุตสาหกรรม รัฐบาลได้มีแนวนโยบายดังนี้

1. ปรับโครงสร้างการผลิตในการผลิตในภาคอุตสาหกรรม โดยคำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติ ทักษะฝีมือภูมิปัญญาไทย
2. เสริมสร้างให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นฐาน
3. พัฒนาอุตสาหกรรมด้านบุคลากร แรงงานให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา
4. สนับสนุนส่งเสริมความร่วมมือในการวิจัย และพัฒนาผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยีระหว่างภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา
5. ส่งเสริมบทบาทสถาบันการเงิน เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม

1.3 ด้านบริการและการท่องเที่ยว เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ทั้งเชิงอนุรักษ์ เชิงสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนรวมทั้งการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวกสร้างความปลอดภัย

1.4 นโยบายด้านพาณิชย์และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยการผลักดันให้มีการแข่งขันเสรีเวทีการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการค้าสินค้า รวมทั้งส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ แต่ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยตรงคือ การส่งเสริมให้ธุรกิจค้าปลีกขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถดำรงอยู่และปรับตัวรองรับการแข่งขันการเปิดเสรีด้านการค้าและบริการได้

ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ

รัฐบาลได้หันมาสนับสนุนนโยบายอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก (Export Oriented Industries) แต่ตลาดภายในมีกำลังซื้อจำกัด ประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรมมีรายได้ต่ำ กำลังซื้อจึงเพิ่มช้ากว่าการเพิ่มของผลผลิต ยิ่งกว่านั้นจำนวนลูกจ้างแรงงานแม้จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ถูกกดค่าจ้าง รัฐบาลควบคุมการเรียกร้องต่อแรงกดดันจากส่วนนี้จึงต่ำเช่นเดียวกัน ทางออกจึง

ต้องเป็นการส่งออก แต่การส่งออกต้องแข่งขันในตลาดโลก การแข่งขันมีเพียง 2 ด้าน คือ ด้านคุณภาพของสินค้าและด้านราคา

โครงสร้างอุตสาหกรรมไทย เป็นโครงสร้างของการพึ่งพา เป็นอุตสาหกรรมที่พึ่งการนำเข้ายิ่งผลิตมากยิ่งต้องนำเข้ามาก กล่าวคือ นำเข้าเครื่องจักร วัตถุดิบแปรรูป และเทคโนโลยี ตารางข้างล่างนี้ชี้ให้เห็นว่ามูลค่าการนำเข้าเครื่องจักรและสินค้าเพื่อการอุตสาหกรรมนั้นมีสัดส่วนเป็นกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่าการนำเข้า

โครงสร้างการนำเข้าของไทย

กลุ่มสินค้า	2530	2533	2539
สินค้าอุปโภคบริโภค	10.0	8.6	12.6
สินค้าแปรรูปเพื่อการผลิต	37.0	33.9	35.9
เครื่องจักร	29.7	39.2	48.8
อื่น ๆ	23.3	18.3	2.7

ที่มา : คำนวณจากตัวเลขของธนาคารแห่งประเทศไทย

การขาดดุลการค้าของไทย

ปี	ยอดขาดดุลการค้า	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของ GDP
2531	109,544	7.2
2532	146,364	8.2
2533	254,635	12.2
2534	233,201	9.7
2535	208,601	7.3
2536	230,733	7.2
2537	231,437	6.4
2538	357,276	8.4
2539	420,725	9.0

ที่มา ธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ยกตัวเลขในช่วง 2531 – 2539 มาแสดงก็เพราะว่าช่วงนี้คือยุคทองของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม สัดส่วนของสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกสูงถึงร้อยละ 74 – 75 ของข้อมูลการส่งออกทั้งหมดแต่ปรากฏว่ายอดขาดดุลการค้ากลับเพิ่มสูงขึ้น มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมขาดดุลการค้า

ประมาณ 10,000 – 12,000 ล้านบาท แสดงให้เห็นว่าการค้าไทยเกิดความผิดพลาด เพราะการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยเป็นการพัฒนาที่พึ่งตนเองมากเกินไปขณะที่ภาคเกษตรพึ่งพาน้อยมาก กลับไม่ได้รับการเหลียวแลเท่าที่ควร หากมีการพัฒนาการเกษตรและยกระดับไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ก็คงไม่ประสบปัญหาการขาดดุลการค้ามากมายดังที่เป็นอยู่

สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

เนื่องจากสภาวะแวดล้อมของสังคมไทย เปลี่ยนแปลงไป อันเนื่องมาจากการเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีที่ทำให้การประกอบการมีการแข่งขันสูง และการทำงานจะแออัดกันอยู่ภายในตัวเมืองที่มีความเจริญ ทำให้เกิดการโยกย้ายการทำงานต่างถิ่น ทางภาครัฐบาลพยายามกระจายอุตสาหกรรมไปยังส่วนภูมิภาค เพื่อลดปัญหาการว่างงานและการทำงานในท้องถิ่น และผลของการพัฒนาประเทศที่ผ่านมาอีกประการหนึ่งคือ เกิดการทำลายสภาพแวดล้อมเช่นพื้นที่ป่าไม้ลดลง เสียความสมดุลทางธรรมชาติ ปัญหาสภาพแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อชาวบ้านที่ยากจน ซึ่งสามารถสรุปปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาและกลายมาเป็นข้อจำกัดของการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ ดังนั้นแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงจึงเกิดขึ้นภายใต้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมที่มีการเร่งพัฒนาอุตสาหกรรม 2504 นับได้เกือบ 40 ปีมาแล้วนั้น ระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปมาก จากระบบเศรษฐกิจที่มีภาคเกษตรเป็นภาคนำทั้งการผลิต รายได้ และการจ้างงาน มาสู่การพัฒนาอุตสาหกรรม การค้า การบริการ แม้ว่าประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 51 ยังคงทำงานอยู่ในภาคเกษตร แต่รายได้ภาคเกษตรพื้นฐานปัจจุบันเหลือเพียงประมาณร้อยละ 12 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเท่านั้น ทางภาครัฐบาลจึงได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้นมาเพื่อสร้างงานภายในชุมชน เพื่อชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านเดื่อ

เป็นการตั้งถิ่นฐาน ปู่คง – ปู่เปีย ที่นำมาอยู่ในบ้านเดื่อก่อนเป็นครอบครัวแรก แล้วมีลูกหลานตามมาและมีสมาชิกเข้ามาอยู่ในบ้านเดื่อ ต่อมาเมื่ออาชีพทำนาปลูกผักหาเลี้ยงครอบครัว ชาวบ้านเดื่อจนเป็นที่รู้จักของหมู่บ้านข้างเคียง โดยการที่มีชื่อว่าบ้านเดื่อนั้น มาจากการที่มีต้นมะเดื่อที่ใหญ่อยู่ในเขตบ้านเดื่อ จึงทำให้เกิดชื่อบ้านเดื่อและปัจจุบัน ปู่คง – ปู่เปียเสียชีวิตไปนานแล้ว เลยกลายเป็นศาลดาปู่ประจำหมู่บ้านเดื่อไปเลย

การขยายตัวของประชากร

การขยายตัวเป็นไปอย่างช้า เพราะเมื่อก่อนมีสมาชิกไม่มากปัจจุบันก็เพิ่มขึ้นไม่กี่คน ปัจจุบันสมาชิกในบ้านเดื่อมีทั้งหมด 952 คน แบ่งเป็นชาย 402 คน เป็นหญิง 550 คน มีครัวเรือนทั้งหมด 186 ครอบครัว เป็นครอบครัวขยายเพราะยังรวมกันอยู่ ไม่แยกออกจากกัน

ประชากรวัย	1 วัน - 3 ปีเต็ม	จำนวน	51 คน
	3 ปี 1 วัน - 6ปีเต็ม	จำนวน	40 คน
	6 ปี 1 วัน - 12ปีเต็ม	จำนวน	129 คน
	12 ปี 1 วัน - 14ปีเต็ม	จำนวน	41 คน
	15 ปี 1 วัน - 18ปีเต็ม	จำนวน	43 คน
	18 ปี 1 วัน - 50ปีเต็ม	จำนวน	506 คน
	50 ปี 1 วัน - 60ปีเต็ม	จำนวน	64 คน
	60 ปี 1 วันขึ้นไป	จำนวน	78 คน

ทำเลที่ตั้ง

บ้านเคอมีพื้นที่ที่สูงกว่าคลองน้ำมากมีเส้นทางคมนาคมตัดผ่านสะดวก เช่น มีทางรถไฟตัดผ่านและสถานีรถไฟก็ไม่ได้ไกลประมาณ 4 กิโลเมตรและถนนเข้าสู่โคราชถึง 2 ทาง 1. เป็นทางสายวงตัดในหมู่บ้านสะดวกและ 2. ถนนมิตรภาพเข้าสู่ตัวเมืองโคราชได้สะดวกรวดเร็วเช่นกันและงได้ไปสู่กรุงเทพมหานครเช่นกัน บ้านเคอมีพื้นที่สูงและภาษาท้องถิ่นเรียกว่าโคก

อาณาเขตติดต่อ

ทางทิศตะวันออก	ติดกับบ้านหนองเป็ดน้ำ
ทางทิศตะวันตก	ติดกับบ้านคลองกระปือ
ทางทิศใต้	ติดกับทุ่งนาริมคลอง
ทางทิศเหนือ	ติดกับถนนมิตรภาพวิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา

แหล่งน้ำที่สำคัญของชุมชน

ปัจจุบันมีแหล่งน้ำ(ทั้งของสาธารณะและส่วนบุคคล)

บ่อน้ำตื้น	1 บ่อ	ใช้ได้	-	ตลอดปี	/	ไม่ตลอด
บ่อน้ำบาดาล	1 บ่อ	ใช้ได้	/	ตลอดปี	-	ไม่ตลอด
สระน้ำ	1 สระ	ใช้ได้	/	ตลอดปี	-	ไม่ตลอด
คลองน้ำ	1 แห่ง	ใช้ได้	/	ตลอดปี	-	ไม่ตลอด
ห้วย	- แห่ง	ใช้ได้	-	ตลอดปี	-	ไม่ตลอด
หนอง	- แห่ง	ใช้ได้	-	ตลอดปี	-	ไม่ตลอด
บึง	- แห่ง	ใช้ได้	-	ตลอดปี	-	ไม่ตลอด

แม่น้ำ	-	แห่ง	ใช้ได้	-	ตลอดปี	-	ไม่ตลอด
ฝายกั้นน้ำ	1	แห่ง	ใช้ได้	/	ตลอดปี	-	ไม่ตลอด
เขื่อนกั้นน้ำ	-	แห่ง	ใช้ได้	-	ตลอดปี	-	ไม่ตลอด
ทะเล	-	แห่ง	ใช้ได้	-	ตลอดปี	-	ไม่ตลอด

ระบบสาธารณูปโภค

น้ำประปาตั้งขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2534 จนถึงปัจจุบันถือว่าดีมากทำให้ชีวิตชาวบ้านดีขึ้นมาก
ไม่ต้องเข็นรถไปตักน้ำที่คลอง

ไฟฟ้าเข้ามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 จนถึงปัจจุบันทำให้สว่างไสวอำนวยความสะดวกได้มาก
ถนนเมื่อก่อนเป็นทางเกวียน เป็นดินลูกรังปัจจุบันเป็นคอนกรีต และลาดยางเดินได้สะดวก
สบายไปไหนก็คล่องขึ้นถือว่าครบครันแล้วสำหรับชาวบ้านแล้ว

ระบบสังคมวัฒนธรรม

เครือญาติ

ในปัจจุบันชาวบ้านเต็มรวมแล้วก็จะเป็นที่นั่งกันเครือญาติกันนับกันจริง ๆ แล้ว ความ
สนิทสนมกันก็เหมือนเดิมรักใคร่ปรองดองกันดีมีอะไรก็ช่วยเหลือกันตลอดเวลาเช่นงานบวชที่ทุก
คนในหมู่บ้านจะช่วยกันอย่างจริงจังเพราะนอกจากจะได้บุญแล้วยังได้พบหน้ากันพูดคุยแลกเปลี่ยน
เปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน

วัดและประเพณี

วัดถือเป็นแหล่งรวมใจคนบ้านเต็มมาก วัดบ้านเต็มนี้เป็นวัดของชาวบ้านเต็มมีประเพณีเกิด
ขึ้นที่วัดบ่อยมากไม่ว่าจะเป็นวันขึ้นปีใหม่ สงกรานต์ ออกพรรษา เข้าพรรษา เทศกาลต่าง ๆ มักจะ
จัดขึ้นที่วัดชาวบ้านเต็มก็จะร่วมใจกันทุกครั้งทั้งจัดงานประเพณีขึ้น หรืองานวัดหาเงินเข้าวัดเช่น งาน
ผ้าป่าสามัคคี งานกฐิน เป็นต้น ทุกคนชาวบ้านเต็มรวมใจรวมพลังและจัดสืบทอดกันมา
จนถึงปัจจุบัน

ผลการประเมินหน่วยระบบบริหารจัดการ

ผลการประเมินตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า

1. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการการกองทุนเงินล้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเกี่ยวกับความเข้าใจหรือไม่เข้าใจของประชาชนในหมู่บ้านเกี่ยวกับนโยบายกองทุนหมู่บ้านพบว่าจากการสัมภาษณ์ประชาชนเข้าใจในนโยบายกองทุนว่ารัฐบาลมีเงินมาให้ 1 ล้านบาทเพื่อให้ประชาชนได้
2. กู้เพื่อไปพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้ เกิดการหมุนเวียนเศรษฐกิจในหมู่บ้านและชุมชนเพื่อลดการกู้เงินนอกระบบที่มีดอกเบี้ยสูง
2. เงิน 1 ล้านบาท ได้รับเงินโอนเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สมาชิกปัจจุบันของบ้านเคอมี 132 คน ปัจจุบันปล่อยกู้ไปแล้ว 78 ราย เป็นจำนวนเงิน 964,200 บาท ดอกเบี้ยเงินกู้ 115,705 ยอดเงินคงเหลือ 35,791 โดยแบ่งเป็น การเกษตร 57 ราย ค้าขาย 17 ราย ช่างซ่อม 2 ราย ตัดเย็บเสื้อผ้า 2 ราย คัดดอกเบ็ญจรายละ 12 บาทต่อปีผลประโยชน์จะนำมาจัดสรรโดย

1. เป็นเงินปันผลค่าหุ้นในอัตราร้อยละ 20
2. เป็นค่าประกันความเสี่ยงในอัตราร้อยละ 20
3. เป็นเงินค่าเฉลี่ยคืนให้แก่ผู้ถือหุ้นกู้ในอัตราร้อยละ 20
4. เป็นเงินตอบแทนแก่คณะกรรมการในอัตราร้อยละ 10
5. เป็นเงินทุนการศึกษาพัฒนาอาชีพในกองทุนร้อยละ 5
6. เป็นทุนสมทบกองทุนในอัตราร้อยละ 10
7. เป็นทุนเพื่อสวัสดิการให้แก่สมาชิกในอัตราร้อยละ 5
8. เป็นทุนเพื่อสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้านในอัตราร้อยละ 5
9. อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควรในอัตราร้อยละ 5

3. คณะกรรมการหมู่บ้าน มีการก่อตั้งกองทุนเงินล้านเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2544 โดยชาวบ้านจัดการประชุมชาวบ้านเคอโดยเสนอชื่อขึ้นมาแล้วยกมือขึ้นว่าใครสมควรดำรงตำแหน่งคณะกรรมการมีทั้งหมด 15 คน ชาย 8 คน หญิง 7 คน ร่วมกันปฏิบัติงานจัดสรรบริหารกองทุนเงินล้านบ้านเคอดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. นายชม	เชือกโคกกรวด	ตำแหน่ง	ประธานกองทุน
2. นายปัญญา	นิลชี่น	ตำแหน่ง	รองประธานกองทุน
3. นางจรีรัตน์	ขันตศีลชัย	ตำแหน่ง	เหรัญญิก
4. นางจำนอง	สุนทรพุทธศาสตร์	ตำแหน่ง	เลขา

5. นางสาวพิทยา สุขสมาน	ตำแหน่ง	ประชาสัมพันธ์
6. นางโสภา กอบโคกกรวด	ตำแหน่ง	ประชาสัมพันธ์
7. นายประกอบ ฟอกสันเทียะ	ตำแหน่ง	ฝ่ายสินเชื่อ
8. นางกัญชิกา บัวพูล	ตำแหน่ง	ฝ่ายสินเชื่อ
9. นายณรงค์ เขมโคกกรวด	ตำแหน่ง	ฝ่ายเร่งรัด
10. นายมังกรณ์ ขอบโคกกรวด	ตำแหน่ง	ฝ่ายเร่งรัด
11. นายเจริญ ชันติศิลาชัย	ตำแหน่ง	ฝ่ายตรวจสอบภายใน
12. นายสวัสดิ์ อินทรชำนานู	ตำแหน่ง	ฝ่ายตรวจสอบภายใน
13. นางสมหวัง สูงใหม่	ตำแหน่ง	สมาชิก
14. นางเยาวลักษณ์ กล้าพิมาย	ตำแหน่ง	สมาชิก
15. นายล้อม ขอบโคกกรวด	ตำแหน่ง	สมาชิก

ผลการประเมินตัวชี้วัดกระบวนการ

1. กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุน คือสมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้ต้องจัดทำโครงการเพื่อขอกู้เงินจากคณะกรรมการกองทุนเงิน โดยระบุวัตถุประสงค์ในการขอกู้เงินอย่างชัดเจนเป็นโครงการที่ดำเนินการได้จริง มีความเป็นไปได้ในทางตลาด และสามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีความคุ้มค่าในการลงทุน วงเงินกู้ให้แก่สมาชิกรายหนึ่งไม่เกิน 20,000 บาท ถ้าเกินวงเงินต้องเรียกคณะกรรมการทำประชาคม เพื่อชี้ขาดแต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้ต้องไม่เกิน 50,000 บาท

จุดเด่น 1.คณะกรรมการช่วยแนะนำการเขียนโครงการขอกู้ให้แก่ผู้ขอกู้ทำให้สมาชิกเข้าใจง่ายและผ่านการตรวจสอบอนุมัติได้อย่างรวดเร็ว

จุดด้อย 2.ผู้กู้ขอกู้เงินในจำนวนที่สูงเกินกว่าที่ทางกองทุนจะให้ได้ซึ่งทำให้สมาชิกบางคนเข้าใจผิดว่ากรรมการลำเอียงไม่เป็นกลาง

2. กระบวนการทำบัญชีของกองทุนพบว่าคณะกรรมการยังขาดความเข้าใจถึงการทำบัญชีว่าจะต้องทำอะไรบ้างเท่าที่ทำได้จึงเพียงเป็นรายละเอียดหลักฐานไว้ว่าใครกู้เท่าไร มีการค้าประกันอย่างไรเพราะยังไม่มีมีการชำระคืน การชำระคืนเป็นรายปี โดยส่วนใหญ่สมาชิกเป็นเกษตรกรต้องรอเก็บผลผลิตเป็นปี เป็นต้น

ผลการประเมินการตัวชี้วัดผลผลิต

1. ผลโดยตรงทำให้ทราบว่า จำนวนสมาชิกกองทุนเงินล้าน 132 คน จำนวนผู้กู้ 78 ราย และยอดเงินให้กู้ 960,000 บาท และการชำระคืนยังไม่มีเพราะชำระเป็นรายปี

2. ผลกระทบโดยตรงทำให้ทราบว่า จำนวนผู้ที่กู้ได้ 78 ราย จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน 12,600 บาท การขยายกิจการอาชีพของผู้กู้คือมีการนำเงินคือการไปต่อปรับปรุงร้านเพื่อให้ใหญ่กว่าเดิม ทำรั้วรอบของอู่ซ่อมรถกันขโมย ด้านการเกษตรนำไปซื้อพันธุ์ข้าวที่ดีได้เมล็ดมาก

3. ผลกระทบทางอ้อมคือกองทุนหมู่บ้านมีความเข้มแข็ง ท้องถิ่นมีความรู้และเรียนรู้คือ ช่างกันและกันรับฟังความคิดเห็นของกันและกันส่งเสริมการจัดงานประเพณีงานวัด งานกฐิน ออกพรรษา เข้าพรรษา และมีการจัดประกวดคำขวัญชิงรางวัลในวันพิเศษต่างๆ เช่น วันพ่อ วันแม่ และวันรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

ผลการประเมินระบบการดำเนินงานกิจการของผู้กู้แต่ละราย

ผลการประเมินตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า

1. เงินที่กู้มาได้ชาวบ้านก็ได้นำไปลงทุนตามอาชีพของแต่ละบุคคล

จุดเด่น คือ ดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่ปล่อยให้กู้

จุดด้อย คือ บางอาชีพต้องการใช้เงินมากกว่าที่กองทุนจะให้ ได้จึงให้ไม่สามารถ

ดำเนินงานได้สะดวกคืออาชีพทำนา ค่าขายของต่ำ

2. สถานที่ จุดเด่น คือ เนื่องจากผู้กู้ไปทำการเกษตรมีพื้นที่ทำการเกษตรใกล้

แหล่งน้ำเพราะพื้นที่เป็นที่ลุ่มและผู้กู้ที่จะขายร้านค้าก็ติดถนนง่ายต่อการซื้อขาย

จุดด้อย คือ กรมชลประทานไม่ค่อยปล่อยน้ำออกมาเท่ากับความต้องการของเกษตรกรจึงไม่ค่อยพอใช้ และฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล

3. วิธีและเทคนิคในการทำงาน

ด้านเกษตรกรรม คือ มีการปลูกพืชที่บำรุงหน้าดินคือถั่วเขียวและใส่ปุ๋ยขี้วัวเพื่อลดความเค็มของดิน

ค้าขาย คือ ขายร้านและชื่อของเข้าร้านให้ดูมากเพื่อดึงดูดลูกค้าเข้าร้าน

ตัดเย็บเสื้อผ้า คือ มีการจ้างคนงานเพิ่มเพื่อให้พอกับความต้องการของลูกค้า

ผลการประเมินตัวชี้วัดกระบวนการคือ

1. การดำเนินงานกิจการของผู้กู้ พบว่า ชาวบ้านเกือบสามารถประกอบกิจการ ทำให้ก่อเกิดรายได้ ลดการสร้างหนี้ในระบบ ผู้กู้ได้นำเงินทุนไปขยายกิจการเดิมที่ดำเนินการอยู่แล้วและนำเงินไปปลดเปลื้องภาระหนี้สินได้และเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพ และสร้างฐานะทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็งขึ้นกว่าแต่ก่อน

2. การหาตลาดพบว่า เกษตรกรก็จะติดต่อกับโรงสีไว้เพื่อการจำหน่ายข้าวเมื่อได้ผลผลิตออกมาก็จะได้อายุได้เลยส่วน ด้านการค้าขายนั้นจะมีการลดราคาและแถมบางโอกาสเช่นปีใหม่ก็จะแถมน้ำแข็งเพื่อดึงดูดลูกค้า

3. การหาวัตถุดิบพบว่า ด้านการเกษตรผู้ที่จะหาซื้อข้าวพันธุ์ที่ได้ผลผลิตได้มากกว่าพันธุ์เก่ามาไว้เป็นพันธุ์ต่อไป ด้านการค้าขายจะมีรถมาส่งสินค้าที่ร้านเลย และได้ราคาที่ถูกด้วยเวลาขายปลีกจึงลดราคาได้

ผลการประเมินตัวชี้วัดผลผลิต

ผลโดยตรงทำให้ผู้ที่มีรายได้ จากการประกอบอาชีพ ประมาณรายละ 3,500-8,000 บาท ต่อเดือนและ ทำให้ผู้ที่ได้ผลผลิตที่มากขึ้นกว่าแต่ก่อนเช่นด้านการเกษตรที่บางปีได้ประมาณ 1 ไร่ ได้ 3 กระสอบ แต่พอเปลี่ยนพันธุ์ข้าวจึงได้เพิ่ม ถึง 2 กระสอบ

ผลกระทบโดยตรงพบว่าผู้ที่ได้ขยายกิจการทำให้ร้านดูใหญ่และมีของเต็มร้านมีที่นั่งสำหรับลูกค้าจึงทำให้ค้าขายได้ดีและเป็นທີ່สะดุดตาของผู้ผ่านไปมา

ผลกระทบทางอ้อมพบว่าผู้ที่สามารถประกอบอาชีพเอง พึ่งพาตนเองได้สร้างการทำงานในท้องถิ่นมีศักยภาพและความเข้มแข็งในกิจการของตนเองอย่างยั่งยืนลดปัญหาการว่างงานและการทำงานต่างถิ่น

ผลการประเมินเทคนิคและตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวชี้วัดประมวลเทคนิควิธีการดำเนินกิจการ หมายถึง การจัดกลุ่มผู้คนที่ทำกิจการเดียวกัน ให้คิดกระบวนการที่ดี ในแนวคิดเชิงระบบ

ประเภทของอาชีพ

1. การผลิตทางการเกษตร 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 44 จากจำนวนผู้กู้อ
 - ทำนา
 - เลี้ยงสัตว์
2. ค้าขาย 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 13 จากจำนวนผู้กู้อ
 - ขายอาหาร
 - ขายของชำ
3. การบริการ 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.09 จากจำนวนผู้กู้อ
 - ซ่อมรถยนต์ รถจักรยานยนต์
 - ซ่างเย็บผ้า

ตารางการประมวลเทคนิค

อาชีพ	ปัจจัยนำเข้าที่ดี	กระบวนการที่ดี	ผลผลิตที่ดี
ทำนา	- จัดการคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ดี ได้ผลผลิตมาก และแข็งแรงในการเพาะปลูก	- จากการทำในพื้นที่ใน การทำเกษตร มีแหล่ง น้ำที่สะดวก ทำให้ได้ ผลผลิตที่ดี	- เมื่อชาวบ้านได้ผล ผลิตแล้ว คาดว่าจะนำ ไปขายได้เงินเฉลี่ยแล้ว 10,000 – 20,000 บาท ต่อปี
เลี้ยงสัตว์ - สุกร	- คัดเลือกสายพันธุ์ที่ดี และแข็งแรง ที่เป็น ความต้องการของ ตลาด	- ทำรั้วกันที่แข็งแรง ให้อาหารและน้ำทุก วัน มีการหยอดยาแก้ หวัด	- จะได้สุกรที่แข็งแรง และปลอดภัยจากโรค คาดว่าจะขายได้ไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อ ครั้ง
ค้าขาย	- อยู่ในทำเลที่ดี ติด ถนนใหญ่	- จัดทำสต็อก สินค้า และเมื่อสินค้าหมดจะ ซื้อสินค้ามาขายใหม่ ใหม่	- ทำให้สินค้าคู่เต็มร้าน ถูกค้าขายเข้ามาเลือก ซื้อ
ซ่อมรถยนต์และรถ จักรยานยนต์	- อยู่ในทำเลที่ดีติด ถนนใหญ่ - คู่แข่งน้อย	- ขยายเวลาในการเปิด ปิดร้าน ใช้เทคโนโลยี ใหม่ ๆ ในการซ่อมรถ และเสร็จตามที่ลูกค้า ต้องการ	- จากการทำที่ผู้กู้เงิน ไปซื้อเครื่องมือใหม่ ทำให้การซ่อมรถเสร็จ ได้รวดเร็ว และ สามารถซ่อมรถคันอื่น อย่างรวดเร็ว
ช่างเย็บผ้า	- ผู้กูได้เข้าไปติดต่อ เหมเย็บเสื้อผ้าจากร้านค้า ทำให้มีงานเข้ามาตลอด	- ทำการจัดแพงไฟภายในบ้านที่ปลอดภัย ติดตั้งเครื่องตัดไฟ และซื้อเครื่องจักรเพิ่ม	- สามารถเย็บเสื้อผ้า เพื่อส่งร้านค้า ได้เร็ว ขึ้นกว่าเดิม

บทที่ 5

สรุปอภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลของการประเมินโครงการ

1. การเกิดกองทุนหมู่บ้านพบว่า มีกองทุน 1 ล้าน เข้ามาในหมู่บ้านประชาชนมีความต้องการจะกู้ ฉะนั้นจึงจัดสรรปล่อยเงินกู้ โดยจัดตั้งคณะกรรมการภายในหมู่บ้าน โดยมีสมาชิกชาวหมู่บ้านเดือนละร่วมกันคัดเลือกขึ้นมาโดยจัดทำการประชุม หมู่บ้าน และมีสมาชิกเข้าร่วม 3 ใน 4 ของประชาชนบ้านเดือนเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการ ได้คณะกรรมการทำงาน 15 คน และจัดตั้งเป็นกองทุนหมู่บ้านจนสำเร็จ

2. ระบบการบริหารกองทุน คณะกรรมการช่วยกันร่างระเบียบกองทุนและนำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อให้ชาวช่วยกันตัดสินใจ และทำการการรับสมัครสมาชิกโดยเสียคนละ 20 บาท การระดมทุนเงินฝาก หุ้นละ 20 บาท การพิจารณาเงินกู้และปล่อยเงินกู้ การจัดสรรผลประโยชน์ ดอกเบี้ยที่ได้รับนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือนำกลับมากู้ยืมต่อไป

3. เรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองพบว่า มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์เช่นการนำผลไม้มาแปรรูปเช่นกล้วยฉาบ กล้วยกวน และการได้ไปดูงานตามสถานที่ต่างๆที่พัฒนาแล้วเพื่อที่จะได้มาพัฒนาหมู่บ้านและพัฒนากองทุนให้เจริญต่อไป

4. การสร้างศักยภาพความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การจัดกิจกรรมร่วมกันเช่นการจัดประกวดแต่งคำขวัญในวันสำคัญเพื่อชิงรางวัลเพื่อส่งเสริมความสามัคคี มีการชี้แนะเรื่องกองทุนให้ประชาชนเข้าใจ ว่ากองทุนหมู่บ้านเป็นของสมาชิกทุกคน ไม่ใช่เงินที่รัฐบาลให้ยืม สมาชิกต้องเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนว่าจะต้องช่วยกันรักษาเงินกองทุนด้วยตนเอง ถ้าผู้กู้ไม่ชำระคืนจะต้องจัดการกันเองให้ได้ ไม่ใช่รอให้รัฐบาลจัดการ ผู้กู้แต่ละคนต้องมีความคิดในการดำเนินการในการประกอบอาชีพ โดยไม่คิดจะกู้หนีจากแหล่งที่มีดอกเบี้ยสูง

5. การสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคมพบว่า จัดตั้งกองทุนดำเนินการปล่อยเงินกู้ไปแล้วจากสมาชิกทั้งหมด 132 คน โดยปล่อยกู้ไปแล้ว 78 ราย เป็นจำนวนเงิน 964,209 บาท คิดเป็นดอกเบี้ย 115,705 บาท ปัจจุบันเงินเหลือ 35,791 บาท

การปล่อยกู้ 78 ราย คิดเป็น 59.09% ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดโดยแบ่งอาชีพผู้กู้ดังนี้

1. การผลิตทางการเกษตร จำนวน 53 ราย เงินที่กู้ 689,209 บาท
2. ค้าขาย จำนวน 17 ราย เงินที่กู้ 190,000 บาท
3. การบริการ จำนวน 5 ราย เงินที่กู้ 85,000 บาท

อภิปรายผล

1. การเกิดกองทุน

ข้อดี - ทำให้เกิดความสามัคคีคู่ได้จากการร่วมการจัดตั้งกองทุนเงินล้านจนสำเร็จและสามารถปล่อยกู้ได้

- ทำให้เศรษฐกิจเกิดการหมุนเวียนในหมู่บ้านเกิดรายได้และสร้างอาชีพขยายกิจการ

- การประชาสัมพันธ์ที่ดีของคณะกรรมการ

ข้อเสีย - คนในหมู่บ้านยังเป็นลูกหนี้ของธนาคารและนายทุนมีอัตราดอกเบี้ยสูงทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนเพราะเงินส่วนหนึ่งต้องไปชำระหนี้ ทำให้ไม่สามารถ ดำรงค้กองทุนให้เติบโตในระยะเวลาอันสั้นได้

- การไม่ชำระคืนของผู้กู้ ทำให้กองทุนไม่เติบโต

2. ระบบบริหาร

ข้อดี - คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ จึงทำให้การบริหารสะดวกในเรื่องการจัดเอกสารเตรียมเอกสาร

- คณะกรรมการมีความเป็นกลางในการพิจารณาการปล่อยเงินกู้ตามความจำเป็นและลำดับก่อนหลัง

ข้อเสีย - คณะกรรมการทำเพียงไม่กี่คนในช่วงหลังจากปล่อยเงินกู้ซึ่งทำให้กรรมการบางคนท้อใจที่กรรมการไม่ช่วยกัน

3. การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง

ข้อดี - ทำให้มีการอยากที่จะพัฒนาหมู่บ้านตัวเองหลังจากไปดูงานตามทีต่างๆ

- ทำให้มีรายได้เสริมจากรายได้หลักเพราะใช้หลักภูมิปัญญาชาวบ้าน

ข้อเสีย - ขาดการมีผู้นำกลุ่มที่ดีทำให้การร่วมกลุ่มทำงาน ไม่ประสบผล

4. การสร้างศักยภาพทางด้านความเข้มแข็ง

ข้อดี - ทำให้ชุมชนเกิดความรักความสามัคคีในหมู่บ้านหลังจากร่วมกันทำกิจกรรมร่วมกัน

- การดำรงชีพของคนในหมู่บ้าน เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความสงบสุขภายในหมู่บ้าน

ข้อเสีย - การร่วมกันทำกิจกรรมอาจมีการโต้แย้งกันบางครั้ง

- ชาวบ้านบางกลุ่มไม่มาร่วมกิจกรรมเพราะเนื่องจากติดภาระกิจทำงาน

ประจำ

5. การสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

- ข้อดี - ทำให้กองทุนเข้มแข็งและจะขยายโตได้ในอนาคต
- ทำให้สมาชิกที่กู้ไม่ตกเป็นเหยื่อแก่นายทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง
 - ทำให้สมาชิกที่กู้แต่ละคนมีความคิดในการดำเนินการประกอบอาชีพ

โดยใช้หลักการพึ่งตนเอง

- ข้อเสีย - ปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงจึงทำให้การลงทุนแต่ละอาชีพ

ง

ข้อเสนอแนะ

- ในการทำบัญชีพบว่าคณะกรรมการยังไม่เข้าใจเรื่องการทำบัญชีจึงควรจะทำบัญชีในรูปแบบที่เข้าใจง่าย
- ในการทำสารนิพนธ์ครั้งมีเวลาเพียง 10 เดือนทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลทำได้ไม่เต็มที่เพราะถูกจำกัดในเรื่องของเวลา หากมีเวลาในการทำสารนิพนธ์มากกว่านี้ การค้นคว้าจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากกว่านี้

บรรณานุกรม

"กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารการจัดการ" มกราคม 2545, หน้า 18.

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. คู่มือการดำเนินงาน สำหรับคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด และอำเภอเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง.

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ศุภสภาลาดพร้าว.

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2544. กรุงเทพฯ : บริษัท สหพัฒนาการพิมพ์ จำกัด.

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านสันติยั่งยืน. 2544. ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน สันติยั่งยืน. ขอนแก่น.

เทคโนโลยีสุรนารี, มหาวิทยาลัย. คู่มือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การจัดการและการประเมินโครงการ.

มัลลิกา สังข์สนิท. 2544. "รวมบทความทางการประเมินโครงการ". พิมพ์ครั้งที่6. จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย : หน้า 221 - 234.

สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. การจัดการและการวางแผนธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 1. บริษัท ศรีสยามพริ้นท์แอนด์แพคค์ จำกัด.

สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่1. ทิศน์ทองการพิมพ์.

สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการวิจัยชุมชน. พิมพ์ครั้งที่1.